

LITERATURA LANTZEKO FITXAK

PAPER TXORIAK

Bruneiko kanarioa

Daniel Nesquens

Marraskilaria
David Guirao

Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saileko hizkuntza-azterketa gainditu du.

Itzulpena: Patxi Ezkiaga

© Ariketak: Elena Villarroja Samaniego, Irene Márquez Remolina, 2009

© Marrazkiak: David Guirao, Max Hierro, 2009

© Editorial Luis Vives, 2009

© Argitaraldi honena: Ibaizabal argitaletxea, 2012

Inprimaketa

ETG (Edelvives Talleres Gráficos)

ISO 9001 Ziurtagiridun Tailer Grafikoak

50012 Zaragoza

LITERATURA LANTZEKO FITXAK – Bruneiko kanarioa

ISBN: 978-84-8394-674-9

Lege gordailua: BI-989/2012

Eragotzita dago, legeak ezarritako salbuespenetan izan ezik, obra honen edozein eratako berregintza, komunikazio publikoa eta moldaketa, aurrez jabetza intelektualaren titularren baimena eskuratzen ez bada. Eskubide horien urraketa jabetza intelektualaren aurkako delitu bezala har daiteke (Kode Penaleko 270 eta hurrengo artikulua). CEDRO erakundeak (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) babesten ditu aipatu eskubide horiek.

irakurri aurretik

- 1 **Begiratu** azalari, eta marrazkiko osagarri guztiei. **Irakurri** liburu honen izenburua. Zure ustez, zer kontatuko du istorioak?

- 2 **Erantzun.** Zer esan nahi ote dute tenperak eta pintzelak? Pintzela zikina dago. Erabilita ote dago?

- 3 **Erantzun.** Mutikoa pijama jantzita dago, burko batean etzanda. Zertan ari da? Zer pentsatuko ote du?

- 4 **Adierazi** zer-nolako esanahia izan dezaketen irakurtzera zoazen istorioaren azalean agertzen diren suhiltzailearen tresnek.

5 **Irakurri** kontrazala, eta erantzun galdera hauei:

Nola deitzen da mutikoa?

Zertarako dago ohean?

Nork esnatu du?

6 **Erantzun.** Kanarioa Gaizkaren laguna egingo dela uste al duzu?

7 **Asmatu** kanarioarekin gerta daitekeen istorio dibertigarri bat. Gero, **marrastu** asmatu berri duzun istorioaren eszenarik bitxiena.

Irakurri bitartean

1 **Aukeratu** kasuan kasuko erantzunik egokiena.

Gaizkak aurkitutako txoria, honela zegoen:

Mehe eta gose.

Ia izoztuta.

Zaurituta.

Busti-busti eginda.

Gaizkak kanarioa eskuetan hartu eta gero...

Lotan jarraitzeko ahalegina egin zuen, baina alferrik.

Sukaldera jaitsi zen.

Kanarioa ikusitakoan, ama...

Poztu egin zen.

Ikaratu egin zen.

Haserretu egin zen.

2 **Adierazi** esamolde hauen esanahia:

Seko lo egon: _____

Hotzez dardarka: _____

Ikusi bezain pronto: _____

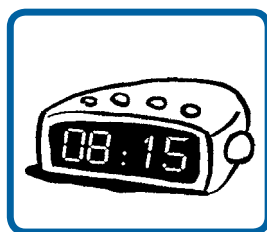
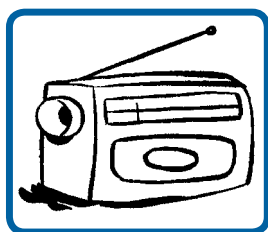
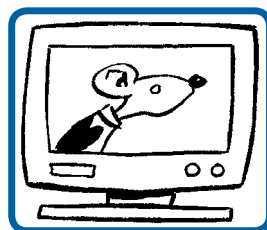
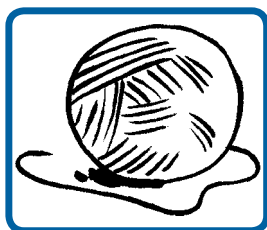
3 **Adierazi** kanarioak zergatik ihes egiten duen mutikoaren eskutik.

- 4 **Azpimarratu** asteko zein egunetan gerta zitekeen istorioa, eta **aurkitu** zein urtarotan. **Osatu** perpausa:

Astelehena - asteartea - asteazkena - osteguna - ostirala -
larunbata - igandea
udaberria - uda - udazkena - negua

_____, istorioak esaten duenaren arabera.

- 5 **Inguratu.** Zerekin konparatu zuen Gaizkak txoria?

- 6 **Erantzun.** Gaur goizean, zertan ari ziren Gaizkaren familiakoak?

Ama: _____

Aita: _____

Neba: _____

Irakurri bitartean

1 Erantzun galdera hauei. **Osatu** esaldiak, **inguratu** erantzun egokia edo **idatzi** dagokionaren arabera.

- Zergatik esnatu zen Gaizkaren arreba?

- Gaizkaren arrebak zergatik egin zuen oihu sukaldera joan zenean?

Beldurtu egin zen txoria _____ ikusi zuenean eta

baita beldurtu eltzearen _____ ere.

- Gaizkaren amari zergatik ez zitzaion batere gustatu txori hura?

- Zer-nolako hondamendia sortu zuen txoriak sukaldean?

_____ hautsi zituen.

_____ bota eta _____

eginda utzi zituen.

- Nork deitu zien suhiltzaileei?

Gaizkak

Amak

Arrebak

2 Margotu erantzun zuzena.

Suhiltzaileak berehala ikusi zuen kanarioa osasun onekoa zela:

Teleskopio bati
esker.

Mikroskopio
bati esker.

3 Osatu testua aditz zuzenak erabiliz. Nola konpondu zuen suhiltzaileak arazoa?

hasi atera pausatu utzi
sartu harrapatu jotzen

Suhiltzaileak lurrean _____ zuen kaiola. Gero txirula bat _____ zuen, eta hura _____ zen. Doinua atsegina zen , Vivaldirena edo. Kanarioa mahai gainean _____ zen. Nik _____ eta kaiolan _____ nuen.

4 Jarri *h* letra falta den hitzetan.

mauka bearbada asi
utsala suiltzaile izpia
arrapatu artu onela

5 Azpimarratu erantzun zuzena. Non bizi da Gaizkaren familia?

Apartamentu batean

Txalet batean

Etxe zahar batean

Hotel batean

Irakurri bitartean

- 1 **Idatzi** egia (E) edo gezurra (G) dagokionaren arabera.

Gaizkaren gurasoek utzi egin diote kanarioa etxean edukitzen.

Suhiltzaileak kaiolan eraman du kanarioa.

- 2 **Seinalatu** erantzun zuzena. Non jarri du Gaizkak lagun berria?

Sukaldean

Egongelan

Logelan

Balkoian, landare igokari baten ondoan

- 3 **Erantzun.**

Kanarioa Gaizkaren lagun berria egiten da. Zertarako nahi du Gaizkak lagun berri bat?

Zure ustez, kanario bat izan al daiteke pertsona baten laguna? Zergatik?

- 4 **Marraztu** zure maskota, edo edukitzea gustatuko litzaizukeena.

5 Erantzun galdera hauei:

Gaizkak lagun berriari *Suhiltzaile* izena jartzea erabakitzen du. Arrebari gustatzen al zaio izen hori?

Zergatik jarri ote dio Gaizkak izen hori lagunari?

6 Osatu hitzak *h* letra ipiniz, dagokion tokian.

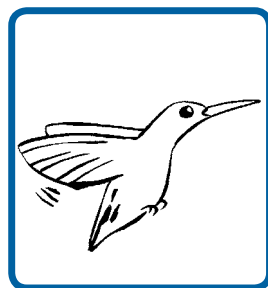
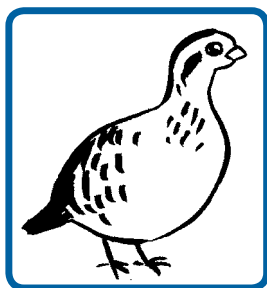
bearko _____ utsik _____ arro-arro _____

aaztu _____ itz _____ ortaz _____

ori _____ suiltzaile _____ emen _____

7 Aurkitu letra zopa honetan 5 txoriren izenak.

A	K	O	L	I	B	R	I	A	T
K	U	S	O	A	M	A	E	D	B
A	S	A	N	O	R	L	E	N	Z
R	N	E	A	A	E	L	O	E	L
N	E	P	E	R	R	A	P	A	I
A	E	R	R	A	L	O	X	T	O
B	T	U	B	A	R	U	O	H	R
A	A	R	H	O	E	R	D	I	E

Irakurri bitartean

- 1 **Marraztu** zein komunikabidetan irakurtzen duen Gaizkaren aitak kanario baten desagertuaren berria.

- 2 **Osatu** fitxa hau desagertutako kanarioaren datuekin.

Nola deitzen da desagertutako kanarioa? _____

Zenbat urte ditu? _____

Nor da kanarioaren jabea? _____

Non zegoen kanarioa, desagertu zenean? _____

Nork ikusi zuen azkeneko aldiz? _____

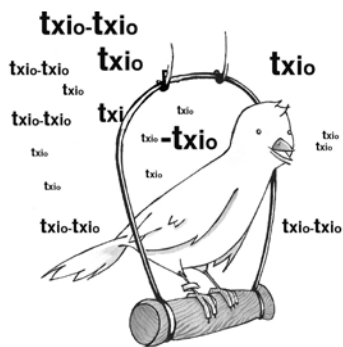
Zenbat denbora darama desagertuta?
Egun bat baino gehiago? / Gutxiago? _____

Poliziaren ustez, zein da desagertuaren arrazoia?

Bahitu egin zuten edo gelatik ihes egin zuen? _____

Zenbateko ordainsaria emateko prest daude?
5 € / 5.000 € / 50.000 €

- 3 **Margotu** Bruneiko sultanaren seme txikienaren kanarioa.

Gandorra horixka dauka.
Buruko lumatxoak urdinak dira.
Begi marroiak dauzka.
Buztana berdea du.

- 4 **Adierazi** esamolde hauen esanahia:

Nire kanarioarengan josi zituen begiak:

Bihotzaren taupadak ozen entzuten nituen:

- 5 **Adierazi** zergatik *Suhiltzaile* ez den Bruneiko kanarioa.

- 6 **Aurkitu** testuan oker idatzita dauden hitzak, eta azpimarratu. Gero, zuzen idatzi.

Baina egunkariak dioenes, zera, laranga koloreko horbanak dauska. Estutu egin nintzen. Biotzaren taupadak ozen entzuten nituen. Nire kanarioaren bustana suria da.

Irakurri bitartean

1 Erantzun galdera hauei:

Zer egitea erabaki zuten *Suhiltzailek* Bruneiko kanarioaren antza izan zezan?

Nork erabaki zuen? _____

Nork jardun zuen pinturaren bila? _____

Aurkitu al zuen pinturarik armairuan? _____

Zer-nolako pintura erabili zuten? _____

2 Lotu zutabeak perpaus egokiak osatzeko. Zer egiten zuen familiako kide bakoitzak?

Aitak kontu handiz lumak margotzen zituen.

Nire arrebak negar egiten nuen.

Amak buztaneko lumak zabaltzen zituen.

Nik *Suhiltzailer* eusten zion.

3 Adierazi zer irizten zion Gaizkak familia egiten ari zenari.

- 4 **Idatzi** (E) egia edo (G) gezurra dagokionaren arabera.

Aitak telefonoz kanarioaren berri emateko deitu duenean honako ohar hauek eman dizkiote:

Auto ofizial batek jasoko ditu aita eta kanarioa sultanaren aurrera eramateko.

Auto ofizial batean etorriko den gizon batek jasoko du kanarioa.

Gizon batek kanarioa jaso, eta, ordain gisa, maleta bat emango die diruarekin.

- 5 **Inguratu** erreminta kutxa batean aurki daitezkeen tresnak, eta ezabatu egon behar ez luketenak.

- 6 **Aurkitu** Brunei, eta marraztu gezi batez sultanaren seme gazteenak egin behar izan zuen bidaia. Nondik abiatu zen? Nora iritsi zen?

Irakurri bitartean

- 1 **Pentsatu** zer egingo zenukeen sari bat emango balizute.

- 2 **Seinalatu** eguneko zein unetan gertatzen den kapitulu hau.

goizez / arratsaldez / gauez

- 3 **Gogoratu** Gaizkaren arreba Gaizka baino zaharragoa ala gazteagoa den.

- 4 **Inguratu** zirkulu batean erantzun zuzenak.

Nola sentitzen da Gaizka lagun berria galtzean?

pozik

triste

haserre

etsita

- 5 **Irakurri** mandatari bereziaren deskribapena, eta **idatzi** testu bera azpimarratutako hitzaren ordeztu hari dagokion antonimoa jarri.

Autoaren ondoan, bizkar handiko gizon erraldoi bat zegoen. Hai-zemaile baten forman moztuta zeukan bizarra, eta traje garestia eta dotorea zeraman soinean.

Marratzu bi mandatariak.

- 6 **Azpimarratu** aukera zuzenak.

Nolakoa izan zen mandatariaren jarrera Gaizkaren eta aitaren aurrean?

hotza	iluna	aldakorra
adeitsua	hurbila	serioa
heziketa txarrekoa	maitekorra	urruna

- 7 **Idatzi** s edo z dagokionaren arabera:

amet___etan	___ukarra	iru___urra
___ultana	jait___i	bi___kar___aina
ordain___aria	tenta___ioa	babe___tu

Irakurri bitartean

- 1 **Adierazi** nora eraman zituen mandatariak Gaizka eta aita saria jasotzera:

Hiru izarreko hotel batera

Sultanak daukan jauregira

Luxuzko hotel batera

Bruneiko jauregi batera

- 2 **Adierazi** nork egin zien harrera.

Erregearen etxeko protokolo buruak

Bruneiko sultanaren idazkari pertsonalak

Bruneiko sultanaren seme txikiaren idazkari pertsonalak

- 3 **Erantzun.**

Nola sentitzen da sultanaren semea haren kanarioa desagertu zenetik? Zer egiten du?

- 4 **Adierazi** honako esamolde hauen esanahia:

Nire bizitza hari batetik zintzilik dago. _____

Ezpataren eta hormaren artean nago. _____

5 Adierazi zer-nolako titulua ematen zaion sultanari.

Txit ospetsua

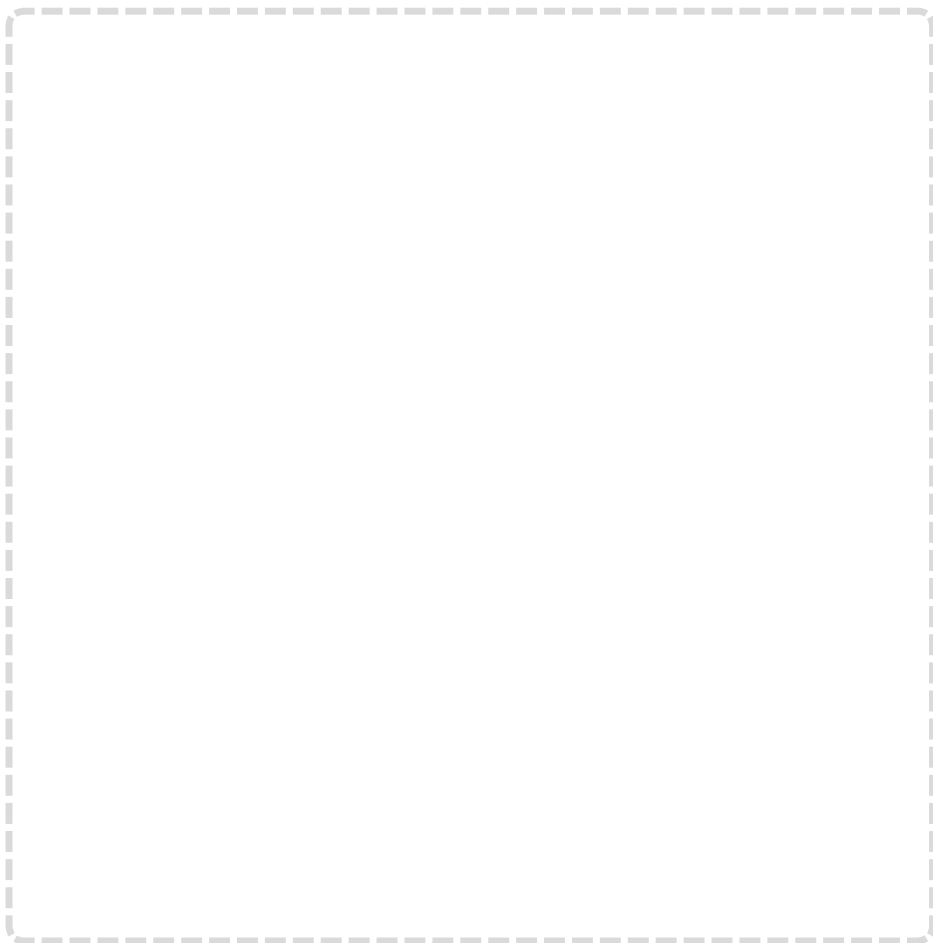
Dohatsu eta txit gorena

Jauna

Jaun agurgarria

6 Erantzun. Zure ustez, aurkitu al dute iruzurra? Zergatik?

7 Imajinatu, eta **marraztu** zer gerta dakiekeen Gaizkari eta aitari engainua agerian gelditu eta gero.

irakurri bitartean

- 1 **Azpimarratu** erantzun zuzena.

Gaizkak aurkitutako kanarioa eta sultanaren semearena berdin-berdinak dira, xehetasun batean izan ezik. Zein da xehetasuna?

Eraztuna eskuineko hankan zeukan.

Eraztuna ezkerreko hankan zeukan.

Eraztuna ez zen zilarrezkoa.

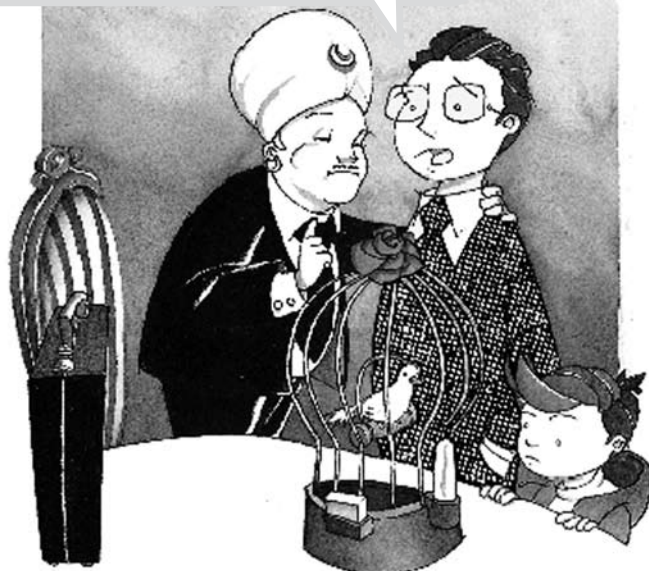
Eraztuna identifikaziorako eraztun arrunt bat baino ez zen.

- 2 **Azpimarratu** *amarru* hitzaren sinonimoak.

engainua – iruzurra – akordioa – amesgaiztoa – ziria

- 3 **Idatzi**, zure ustez, zer pentsatu zuen Gaizkaren aitak, idazkariak amarrua aurkitu zuela ohartu zenean.

Blank space for writing answers, consisting of a rounded rectangle with four horizontal lines.

- 4 **Imajinatu**, eta **adierazi** zer sentituko zuen Gaizkak *Suhiltzaile* sultanaren semearekin jolasten ari zela ikusi zuenean.

- 5 **Erantzun** galdera hauei:

Zein da idazkariak, Gaizkak eta aitak gorde zuten sekretua?

Nori eman zioten saria? _____

Noiz ireki zezaketen maleta? _____

Zertan zetzan saria? _____

Nori gustatu zitzaion saria? _____

- 6 **Idatzi**. Bidezkoa iruditzen al zaizu barruan zegoen saria? Zuk zer egingo zenukeen halako egoera batean?

3 **Idatzi** zu edo zure ezagun bat inoiz besteren bat engainatzen saiatu zareten. Nolakoa zen engainua?

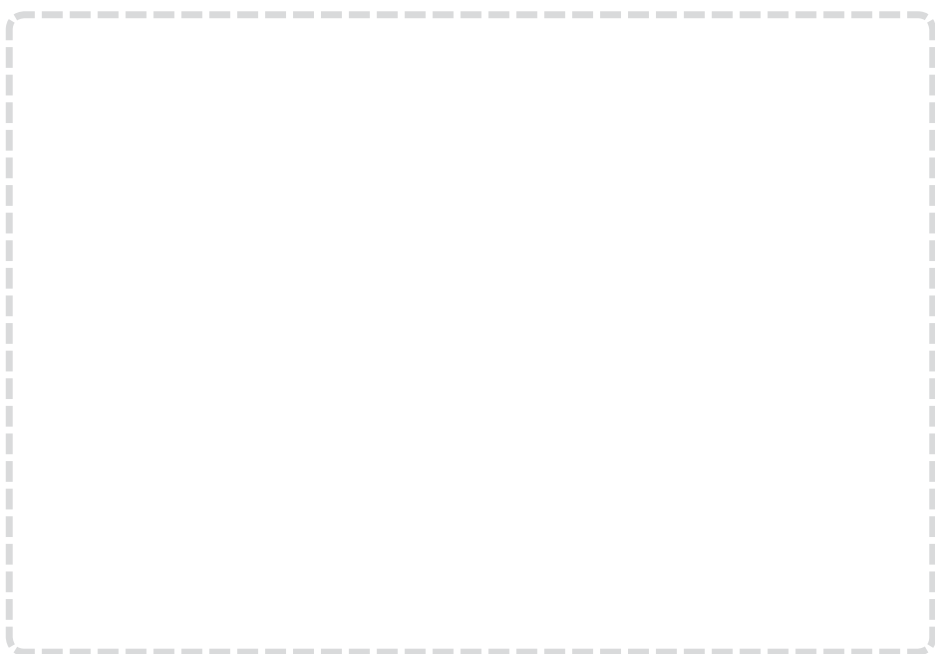
- Nola sentitu zinen? Zer gertatu zen?

- Berriz egingo al zenuke halakorik? **Esan** zer ikasi zenuen.

irakurri ondoren

- 4 **Adierazi** zer-nolako saria nahiko zenukeen, aukerarik izanez gero.

- 5 **Marrazu** zure lagunetako bat. Pertsona edo maskota izan daiteke.

- 6 **Adierazi** zer egin zenezakeen lagun gehiago izateko.

Liburuaren izenburua: _____

Idazlea: _____

Marrazkilaria: _____

Bilduma: _____

Saila: _____

Argitaletxea: _____

Orrialdeak: _____

■ Agertzen diren pertsonaiak: _____

■ Pertsonaia nagusiaren deskribapena: _____

■ Istorioaren zati handiena gertatzen den lekua: _____

Gaia

Gaizkaren _____ agertzen den _____ baten istorioa da. Mutilak _____ berri gisa hartzen du. Kanarioak desagertutako beste kanario baten _____ handia dauka. Eta _____ asko eskaintzen dute kanario hori aurkitu eta jabeari itzultzeagatik. Gaizkaren _____ margotu egiten dute kanarioaren _____ eta _____ deitzen diote jabeari aurkitu dutela esateko. Baina sultanaren _____ ohartu egiten da amarruaz. Halere, _____ egotea erabakitzen dute, sultanaren semeak zinez _____ aurkitutako kanarioa berea dela. Kanarioaren ordeztu, idazkariak _____ guztiz berezia eskaintzen dio _____.

Zure iritzia

- Gehien gustatu zaizuna.

- Gutxien gustatu zaizuna.

- Gustatu al zaizu amaiera? Azaldu zergatik.

- Liburuaren balorazioa: 1 2 3 4 5

- Gomendatuko al zenieke liburua lagunei? Azaldu zergatik.

Irakurketaren data: _____ Sinadura: _____